

ปัญหาการให้ข้อมูลสำคัญในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ. 2564¹

ร.ต.อ.ประวิทย์ วิชริน²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการให้ข้อมูลสำคัญในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์การให้ข้อมูลสำคัญในคดีอาญา ซึ่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาญาในสังคมไทยปัจจุบันยังคงมีอยู่แพร่หลาย เนื่องจากระบบการยุติธรรมทางกฎหมายและบทลงโทษยังไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว แต่นับวันปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาญายังมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งการเข้าถึงอาญานั้นสามารถเข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้ผู้กระทำความผิดมีทุกเพศทุกวัย ไม่เว้นแม้กระทั่งเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังพลอันสำคัญในอนาคตของประเทศก็เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาญาเป็นจำนวนมาก อาญาไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อตัวผู้กระทำความผิดเอง แต่ยังทำให้เกิดปัญหาทางด้านอาชญากรรมอื่น ๆ ตามมาอีกด้วย เช่น การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยอันดีของประเทศเป็นอย่างมาก

เดิมก่อนที่จะมีการตรา ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2564 นั้น ได้มี พระราชบัญญัติอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 บัญญัติว่า “ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาญาให้โทษแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือ พนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้”

จากการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ก็มีแนวคิดว่าการให้พนักงานอัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับการร่างคำฟ้องกรณีที่ผู้ต้องหาให้ข้อมูลสำคัญอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาญาเพื่อจะได้มีการตรวจสอบตรวจทานการทำหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือพนักงานสอบสวน อีกทั้งกฎหมายเกี่ยวกับอาญามีหลายฉบับ การบังคับใช้กฎหมายไม่สอดคล้องกัน จึงมีการรวบรวมกฎหมายให้อยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ จึงมีการจัดทำเป็นประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2564 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 จนถึงปัจจุบัน และมาตรา

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการให้ข้อมูลสำคัญในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2564 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จุฑา วงศ์ทองสรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และ รองศาสตราจารย์รัล เล็งวิทยา

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต(ส่วนกลาง)คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

100/2 นี้ก็มีบัญญัติไว้ในมาตรา 153 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มีหลักกฎหมายทำนองเดียวกันแต่มีการเพิ่มเติมรายละเอียดขึ้นมาบางส่วน

ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 153 บัญญัติว่า “ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเป็นผู้จับกุม หรือพนักงานสอบสวนในคดีนั้น เมื่อพนักงานอัยการระบุในคำฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาล ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

กรณีที่ผู้กระทำความผิดได้เคยให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งใน การปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการไม่ระบุในคำฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาล ผู้กระทำความผิดนั้นอาจยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรานี้ได้”

วัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของ มาตรา 153 ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน (นายทุน) เพื่อให้บรรลุมติประสงค์ของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มิฉะนั้นก็จะจับได้แต่เฉพาะผู้ค้ารายย่อยไม่ถึงตัวการที่แท้จริง ซึ่งจากการบัญญัติกฎหมายมาตรา 153 นี้ ยังมีประเด็นที่ต้องศึกษาและเป็นปัญหาอยู่หลายประการ ดังนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจลงโทษของศาลน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ ตาม มาตรา 153 ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ปัจจุบันคดียาเสพติดมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ รูปแบบและกระบวนการในการกระทำความผิดมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจึงทำให้ผู้กระทำความผิดที่ถูกจับกุมและนำเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายส่วนมากเป็นผู้เสพและผู้ค้ารายย่อย กระบวนการยุติธรรมรูปแบบเดิมไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวได้ เห็นได้จากการที่ผู้กระทำความผิดรายเดิมได้กระทำความผิดซ้ำ ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายสามารถแก้ปัญหาได้ครอบคลุมเป็นธรรมและเหมาะสมจึงได้มีมาตรการหรือแนวทางใหม่ ๆ ในแก้ไขปัญหาก็ให้กฎหมายสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นต้นตอพยานสำคัญได้อย่างเหมาะสมตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการใช้กฎหมายการใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำความผิดทางอาญาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่ต้องตีความโดยเคร่งครัด โดยเฉพาะกฎหมายที่ให้อำนาจในการใช้ดุลพินิจของศาลในการลงโทษผู้กระทำความผิดจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่า เมื่อผู้กระทำความผิดได้ถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการลงโทษทางกฎหมายแล้วผู้กระทำผิดได้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 153 ศาลจะใช้ดุลพินิจลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้ ซึ่งการลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้เป็นดุลพินิจที่มีขอบเขตที่กว้างเกินสมควร ศาลอาจจะลงโทษเพียง 1 เดือน หรือ 1 ปี ก็ได้ ซึ่งอาจไม่เป็นธรรมหรือไม่เหมาะสมกับคดียาเสพติดที่เป็นคดีสำคัญ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7872/2551 “จำเลยกระทำความผิดฐาน มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำนวน 2,000 เม็ด และจำเลยได้ให้ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถนำข้อมูลไปตรวจค้นจับกุมนายมินตรา พบเมทแอมเฟตามีนอีกจำนวน 20,200 เม็ด

นับได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำของกฎหมายได้ พิพากษา จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 100/2 ให้จำคุก 25 ปี และปรับ 500,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ,30 กรณีกักขังแทนค่าปรับมิให้เกิน 2 ปี ริมเมทแอมเฟตามีนของกลาง ”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4977/2560 “จำเลยที่ 2 ได้ให้ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมจนได้มีการสืบสวนขยายผลไปพบ ช.ที่นำเมทแอมเฟตามีนมาส่ง แม้จับกุมตัว ช. ผู้นำยาเสพติดมาส่งไม่ได้ แต่ก็นำมาสู่การยึด เมทแอมเฟตามีนได้ถึง 5,800 เม็ดเศษ มากกว่าของกลางในคดีนี้ และเจ้าพนักงานตำรวจก็ได้มีโอกาสเห็นตัว ช. อีกทั้งยังได้บันทึกรูปพรรณสัณฐานของ ช. ไว้แล้ว อันเป็นการให้ข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำของกฎหมายได้ พิพากษาจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 100/2 ให้จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 42 ปี และปรับ 840,000 บาท ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 28 ปี และปรับ 560,000 บาท”

ประเด็นปัญหาที่สองการใช้ดุลพินิจของศาลในการรอกการลงโทษและลดโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นมีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ คือประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.2564 ในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ และในการลดโทษแก่ผู้กระทำความผิดน้อยกว่ากฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ก็มีกำหนดไว้ใน มาตรา 153 แต่ในการรอกการลงโทษและการลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นในกรณีผู้กระทำความผิดรับสารภาพ หรือมีเหตุบรรเทาโทษที่จะลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดนั้นไม่ได้มีกำหนดไว้ใน ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.2564 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ และมีหลายคำพิพากษาของศาลที่ได้นำกฎหมายที่เป็นหลักทั่วไปมาใช้ในการปรับบทเพื่อรอกการลงโทษ หรือลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดดังนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5613/2543 “ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า การที่ศาลชั้นต้นกำหนดโทษจำคุกจำเลยรวม 6 ปี เป็นการถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ กล่าวคือ ซึ่งจำเลยเห็นว่าโทษจำคุก 6 เดือน ที่ศาลรอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 25/2542 จำเลยควรจะได้รับลดโทษลงอีกกึ่งหนึ่งในคดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 รวมโทษจำคุกจำเลยทั้งสิ้นควรจะเป็น 5 ปี 9 เดือน เห็นว่า การที่ศาลเห็นว่าคดีมีเหตุบรรเทาโทษเพราะจำเลยให้การรับสารภาพอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาในคดีนี้ ก็มีอำนาจที่จะลดโทษให้แก่จำเลยได้กึ่งหนึ่งของโทษที่จะได้รับในคดีนี้ได้ แต่ไม่มีอำนาจที่จะไปลดโทษในคดีอื่นที่มีได้พิพากษาเพียงแต่สามารถนำโทษในคดีอื่นที่ถึงที่สุดแล้วมาบวกกับโทษที่จำเลยจะได้รับในคดีนี้ได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 ดังนั้น

การที่ศาลชั้นต้นนำโทษจำคุก 6 เดือน ที่ศาลมีคำพิพากษารอการลงโทษจำคุกจำเลยไว้มาบวกกับโทษในคดีนี้โดยไม่มีการลดโทษให้อีก จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว”

ประเด็นปัญหาที่ตามการให้ข้อมูลอันสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ถูกจับกุมเข้าสู่กระบวนการของกฎหมาย การลดโทษให้ผู้กระทำความผิดตามดุลพินิจศาลเนื่องจากผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามยาเสพติด สิ่งที่ต้องพิจารณาประการแรกว่าข้อมูลสำคัญนั้นมีลักษณะอย่างไร เพราะเมื่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ให้ข้อมูลสำคัญต่อเจ้าพนักงาน ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ป.ป.ส.) เจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครอง แล้วเจ้าหน้าที่ได้นำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์ในการขยายผล จับกุมตัวผู้กระทำความผิดตัวการใหญ่ที่เป็นต้นตอของปัญหายาเสพติด (พ่อค้า) ศัตรูของยาเสพติด ตามหลักทฤษฎีสานเหลื่อมอาชญากรรม ก็จะส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลสำคัญนั้นปัจจุบันก็ยังไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ ว่าสิ่งใดคือข้อมูลสำคัญ สิ่งใดไม่ใช่ข้อมูลสำคัญ การยื่นคำฟ้องของพนักงานอัยการ การยื่นคำร้อง หรือการสอบสวน ในประเด็นว่าผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ให้ข้อมูลสำคัญ สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ ในชั้นตำรวจ ชั้นอัยการ มีการวางหลักแนวทางการปฏิบัติ การสอบสวน ไว้หรือไม่ อย่างไร เป็นแนวทางที่ชัดเจนหรือไม่ มีการระบุเป็นหนังสือหรือเป็นระเบียบหรือไม่ว่าสิ่งที่ผู้ต้องหาให้ นั่นคือข้อมูลสำคัญ การจะพิจารณาว่าข้อมูลใดคือข้อมูลสำคัญนั้นต้องดูตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้วางแนวบรรทัดฐานไว้แต่ก็มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่วางไว้ไม่สอดคล้องกันทั้งที่มีข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงกัน เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 526/2551 “เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยพร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีนจำนวน 1,800 เม็ดที่จำเลยจำหน่ายให้แก่สายลับผู้ลื้อซื้อแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพว่าเป็นผู้จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวจริงพร้อมทั้งแจ้งว่ายังมีเมทแอมเฟตามีนอีกจำนวนหนึ่งอยู่ที่ห้องพักของจำเลยและพาเจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นจนสามารถยึดเมทแอมเฟตามีนซึ่งซุกซ่อนอยู่ใน หม้อหุงข้าวไฟฟ้าได้อีก 30 เม็ด เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานตำรวจสามารถดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย นับว่าจำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่อเจ้าพนักงานตำรวจเห็นสมควรลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2”

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 1949/2564 “จำเลยที่ 2 ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวพร้อมของกลางเมทแอมเฟตามีนจำนวน 39 เม็ด จำเลยที่ 2 ได้นำเจ้าพนักงานผู้ร่วมจับกุมไปตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนของกลางอีก จำนวน 2,000 เม็ด มิใช่การนำไปสู่การจับกุมผู้กระทำความผิดรายอื่น ทั้งเจ้าพนักงานผู้จับกุมต้องไปตรวจค้นบ้านของจำเลยที่ 2 ตามปกติในทางปฏิบัติอยู่แล้ว มิใช่การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่อเจ้าพนักงาน อันจะเป็นเหตุให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษจำเลยที่ 2 น้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามตาม

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2”

ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาการให้ข้อมูลอันสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการ
ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จากการศึกษาค้นคว้า การให้ข้อมูลสำคัญในคดียาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ. 2564 ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาการใช้ดุลพินิจลงโทษของศาลน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ ตาม มาตรา 153
ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ผู้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะคือ

ควรเพิ่มเติมประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 เป็น มาตรา 153/1 โดยเพิ่มเติมเรื่องการใช้
ดุลพินิจในการลงโทษผู้กระทำความผิด เพิ่มเติมเป็น

มาตรา 153/1 “ ในการลงโทษผู้กระทำความผิดแต่ละฐานความผิดในแต่ละคดีให้ศาลพิจารณา
ดังนี้

- 1) ฐานความผิด
- 2) จำนวนหรือปริมาณยาเสพติด
- 3) พฤติการณ์ในการกระทำความผิด

โดยพิจารณาทั้งสามองค์ประกอบในการกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดเป็นเกณฑ์สำคัญ ”

2. ปัญหาการใช้ดุลพินิจของศาลในการรอกการลงโทษและลดโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
ผู้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะคือ

ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 153 โดยเพิ่มเติมเหตุบรรเทาโทษ
และ การรอกการลงโทษเพื่อเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้กระทำความผิดโดยให้เพิ่มบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมเป็น
วรรคสี่และวรรคห้า

มาตรา 153 วรรคสี่ “เมื่อปรากฏว่ามีเหตุบรรเทาโทษ ไม่ว่าจะได้มีการเพิ่มหรือการลดโทษตาม
บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดโทษให้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่
ผู้กระทำความผิดนั้นก็ได้ เหตุบรรเทาโทษนั้นได้แก่ผู้กระทำความผิดได้ดูแลโทษ ให้ข้อมูลอันเป็น
ประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี หรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกัน”

มาตรา 153 วรรคห้า “ผู้กระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกหรือปรับ และในคดีนั้นศาลจะลงโทษ
จำคุกไม่เกินห้าปีไม่ว่าจะลงโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น

(1) ไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน

(2) เคยรับโทษจำคุกมาก่อนแต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วเกินกว่าห้าปีแล้วมากระทำความผิดอีก

และเมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ สภาวะ
แห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือการรู้สำนึกและพยายามบรรเทา
ผลร้ายที่เกิดขึ้น หรือเหตุอันควรปรานีแล้วศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอกการกำหนดโทษหรือ
กำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้ไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุกหรือปรับอย่างไรอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง เพื่อให้

โอกาสกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาโดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังนั้นด้วยหรือไม่ก็ได้”

3.ปัญหาการให้ข้อมูลอันสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ

ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 153

โดยเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ว่า ข้อมูลสำคัญอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น อธิบายให้ลึกกลงไปว่ามีความหมายอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางกฎหมายนั้น โดยให้เพิ่มบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

มาตรา 153 วรรคสาม “ ข้อมูลสำคัญอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นให้หมายความรวมถึงการให้ข้อมูลดังต่อไปนี้ การให้ข้อมูลที่สามารถขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดรายสำคัญหรือสามารถยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้จำนวนเพิ่มขึ้น ”

ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็น พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการศาล

เมื่อได้กำหนดเพิ่มเติมนิยาม ว่าสิ่งใดคือข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเพิ่มเติมเหตุบรรเทาโทษ การรอลงโทษ ไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 แล้วก็จะทำให้แนวคำพิพากษาดัดสนวินิจฉัยไปในแนวทางเดียวกันและในการวินิจฉัยก็มีการนำหลักกฎหมายที่กำหนดไว้เป็นพิเศษมาปรับบทวินิจฉัย

เอกสารอ้างอิง

อรณพ ลิขิตจิตตะ, ณรงค์ รัตนานุกูล และคมกริช หาญไชย, **มาตรการส่งเสริมบุคคล**

ให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่บังคับให้กฎหมาย, 2549.

วิกรรม วรรณ, **การใช้ดุลพินิจการรอลงโทษและการรอลงโทษ**, รายงานส่วน

บุคคล หลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่นที่ 6 สถาบันพัฒนา

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม, 2551.